







# "GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Klub velikanskih uspehom ameriške industrije in naporom posameznikov v tovarnah, ter v vseh drugih poslih, ki pomagajo držati po koncu domačo fronto, je vendar visoki odstotek delavcev izmanjave, namreč odstotek takih delavcev, ki gredo od enega dela do drugega tako visok, da škodi našemu vojnemu naporu.

Zal pa, da tudi v moji armadi je še vedno izmed 90 divizij 35 takih, ki so dosedaj le počivale, da niso ves ta čas nit niti enega člena pridobile. Zato prosim vse tako prizadete, zbudite se že enkrat, da se vam ne bo očitalo lemnovo ali saspanost v tej kampanji. Stopite vsi na noge! Kako nas bo veselilo, ko bi na ta način koncem kampanje baš naša sedma armada prvačila med vsemi drugimi. Lahko bi si vsak pri tem misil: "Morda sem ravno tudi jaz k temu pripomogel!"

S sobralskim pozdravom,  
GEORGE PAVLAKOVICH, šesti podpredsednik KSKJ.

## Domača fronta

### Ostanite na svojem delu

Klub velikanskih uspehom ameriške industrije in naporom posameznikov v tovarnah, ter v vseh drugih poslih, ki pomagajo držati po koncu domačo fronto, je vendar visoki odstotek delavcev, ki gredo od enega dela do drugega tako visok, da škodi našemu vojnemu naporu.

Odgovornosti za te izmenjave ne nosi nobena posamezna skupina. Vzrok je v splošnih razmerah, ob katerih so mnoge naštale zaradi vojne. Vse skupine — vlada, vodstvo, delavstvo in občine — morajo pomagati pri reševanju tega problema.

Ako mislimo na izmenjavanje delavstva, se nehote spomnimo najprej na delavec, ki zapušča svoje delo. Ta misel pa nam prav lahko zapelje v zmoto, kajti nikakor ni res, da bi bil vedno delavec sam odgovoren za dejstvo, da zapušča svoj posel in išče drugega. Kadar delavec zapuste svoje delo, store to ponavadi iz več vzrokov, od katerih niso vsi v njihovih rokah.

Industrija, vlada, delavec in domača občina — vsi so na delu, da odstranijo vzroke, ki so krivi, da je odstotek menjanja takoj visok. Toda potrebno bi bilo, da se vse te skupine zavedajo, da moramo menjavanje ustaviti zdaj takoj, ako hočemo, da ostane razvoj dogodkov v vojni tako ugoden kot zdaj. Mnogi teh vzrokov so taki, da je potrebno, zaceti takoj protiaktivjo — kjer bi moral vodstvo popraviti lokalne razmere, ki povzročajo menjavanje. V nekaterih krajinah je že prišlo do tega, da so krajne oblasti, ali pa direkcijski tovaren, po lastni iniciativi z velikim uspehom delovale proti lokalnim oviram.

Tudi delavec se mora bolj jasnno zavestiti svoje lastne odgovornosti in važnosti za stvar zmagove. Može in žene in tovarnah in v važnih civilnih službah vsak posamezen war bond, kate-

morajo spoznati, da so del skupne bojne sile, ki si zdaj prizadeva, pripraviti pot za dejansko invazijo Nemčije in Japonske.

### Kupujte našim vojakom bonde in povejte jim to z V-pošto

Akoravno je zdaj že prepozno za pošiljanje božičnih daril vojakom, mornarjem, marinom, obalnim stražarjem, in drugim, ki služijo na strani morja, je vendar še vedno čas, da se jim pošlje z V-poštno obvestilo, da so dobili za božič darilo "war bondov." Poštni urad armade more doseči, in tudi bo dosegel, vsa vojna posta pred 25. decembrom, in pravočasno dostavlja V-poštna obvestila o darilih "war bondov" za božič, ako pridejo na pošto pred 1. decembrom. Vojno ministerstvo je poskrbelo za to, da bodo te poštne pošiljke odpolne tako nujno, da se sorodniki in prijatelji, ki niso odspolali za vojno, se božičnu vajo poslati potrdila v dodatnih darilih in oblikah war bondov, moreno, obenem pa tudi koristni, ker bodo preskrbeli vsakster bogatin izkušenj za delo v povojnem svetu.

Finančno ministerstvo pripomore war bond za darove ne le za člane ameriških oboroženih sil na strani morja, temveč tudi za one, ki služijo doma. Tako božično darilo je darilo za bodočnost, ki ne prestanjo daje, kajti vrednost bondov bo rastla ves čas, ko bodo vaši može in ženes lužili svoji domovini.

War bond, kot darila za božič, bodo tudi zmanjšali inflacijsko nakupovanje redkih predmetov, in bodo obenem za one, ki služijo, moškim in ženam, najmehkejša podlaga v trenotku, ko se bodo vrnili domov v civilno življenje.

### War bondi kot božična darila

War bondi in znamke, so najboljše in najbolj prisrčno darilo za božič 1943. War bondi so darilo, ki "ima bodočnost," kajti kdorkoli jih dobri v dar, bo mogel izpolniti eno svojih želja o priliku božičev, katero bomo doživeli v času miru, ki je pred nami. Okrasni, ki toliko doprinošajo božičnemu razpoloženju, so že poslanji direktorjem klubov preko morja. V teku so priprave za proslavo Božiča v Novem letu, za koncerne, plesne in druge zabave.

Ni potreba posebno poudariti, da bodo klubi in zabava središča Rdečega križa centri teh prazničnih proslav. Po vseh goštih Rdečega križa se bo dobro biti puranov, prusnic in drugih dobrih jedi . . . In praznični okrasni, ki toliko doprinošajo božičnemu razpoloženju, so že poslanji direktorjem klubov preko morja. V teku so priprave za proslavo Božiča v Novem letu, za koncerne, plesne in druge zabave.

Posamezni darovi za vojake, ki so v bolnišnicah preko morja in za one, ki vršijo svojo dolžnost v osamljenih krajih in ki nimajo možnosti priti do kluba Rdečega križa ali pa se v taborišču udeležiti praznovanja, so bili že odposlani. 750.000 paketov naloženih s trdimi slaščicami, kavo cigaretami, suhim sadjem, notezom, kolodarjem svinčnikom, voščili Rdečega križa, ter okinčanah z rdečimi in zelenimi grančicami je odpremljeno. Vojaki v bolnišnicah bodo dobili tudi karte za igranje, uganke, šah, piščali in podobne igre.

V tej deželi bodo prostovoljni sodelavci Rdečega križa okinčali mnogo dreves in dvoran po bolnišnicah. Peli bodo božične pesmi. In v bolničah Sivih žen Rdečega križa bodo sestre na božični dan obiskale vsakega posameznega vojaka, ter mu ponudile sladoleda, slaščic in razdelile darove mestnih trgovin. Skoro vse zabavne dvoranе bolnišnic bo Rdeči križ pripravljal za ples in druge zabave.

Da bi se v taboriščih in v drugih vojnih in pomorskih središčih pripravilo pravo praznično razpoloženje je direktorjem oddelkov Rdečega križa po celiem svetu poslano več kot tisoč paketov z okraski, ki okincajo dvorano za pet sto vojakov. V vsakem paketu so trakki, rdeči,

zeleni, bel, zlat in srebrni papir, rdeča, srebrna in zlata barva, svinčki, kapniki, papirnatki svinčki, gramofonske plošče, zvezek božičnih pesmi z notami in 200 knjižic z natjenjenimi besedami najbolj poznanimi božičnih pesmi.

Posebne priprave se vršijo za čete, ki bodo ravno prvi preko morja. Rdeči križ skupaj s častniki posebne službe organizirajo božične in druge zabave. Tudi okraske bo preskrbel Rdeči križ tako, da bo atmosfera res božična.

OTROCI ZEDINJENIH NARODOV TUDI NISO POZABLJENI. Ameriški pomladek Rdečega križa je pripravljen in poslal 100.000 darov. Malim beguncem in zasedenih dežel, ki so sedaj na Angleškem ali pa v Irski, bodo te darove delili z angleškimi in irskimi otroci. Taki paketi so bili poslanici tudi na Irsko, v Rusijo, Srednjem in Južno Ameriko, in druge države sveta. V vsakem je 12 novih stvari, ki bodo razdeljene med 12 otrok. Taka deželitev je potrebna radi zelo težkega prevoza.

### Dragocena slika

(Resničen doživetje ameriškega vojaka)  
Na straži mlad mornar stoji, kjer bojni ladji je število; naj paži, dobro se drži, povelenik dal je naročilo.

Umerjen ima vsak korak vrši ko stražo koncem krova, na morje gre pogled mu vsak; to prva služba je njegova.

Zamišljen ves, že spet spomin na dom tja rojstni ga navdaja, ko kras domačih mu planin prav živo v misli tu prihaja.

Ob vnožju istih je pa vas, kjer hišica stoji domača; od tam prihaja redek glas, na koga naj li vzrok ta zvrača?

Otožen ves zdaj seže v žep in sliko malo ogleduje; spomin na njo, predrag in lep! Iskreno isto poljubuje.

Pa groza! Sapa mu iz rok iztrga sliko, in morje vrže; za njo mornar zdaj drzen skok izvrši, da se ne zavrže.

Mornarjev ga rešilo par, bil pred sodnika je postavljen ker službo pustil je v nemar, kot krivec-dezterer bil javljen.

Ko vprašal ga je kapetan, čegavo sliko drži v roki, mornar jo gleda ves skesan, veli mu v žalosti globoki:

"Ta slika—moja mati je, katero cenim jaz visoko, za njo bi storil jaz rad vse, iz vode rešil sem jo z roko."

"Nobene kazni zate ni, pohvalo sprejmi pač pa mojo; vojak pošten, si dober ti, ker mater ljubiš vedno svojo!"

Ivan Zupan.

### Važna iznajdba francoskega inženirja

Učinkovitost napadov iz zraka je že premleta z vseh strani. Oblasti so tudi že vse narode v Evropi več ali manj seznanile s strahotami takih napadov.

PRESTANO UČE CIVILNO PREBIVALSTVO, kako se je treba braniti pred začikalnimi bombami, razstreliščimi, strpenimi itd. Vsi strokovnjaki pa vedo, da je najmočnejša obramba v tem, če sovražna letala na zemljo nič ne vidijo, zato toliko vaj v potemnitvah mest, kar pa pride v poštev samo ponoči, toda podnevi? Če sovražna letala nič ne vidi na tla, mora ali praznih rok obrniti in sovražnega napada je konec, ali pa bo metalo hudo darove tja v en dan, kar je tudi povsem nekaj drugega, kot pa še meče na točno določeni cilj.

ZE DOLGO STROKOVNIJAKOM, ki morajo skrbeti za uspešno obrambo pred zračnimi napadi, le bdi pred očmi to močno ob-

rambno sredstvo—umetna mega. Toda doslej je bila težava ta, da je bilo proizvajanje umetne megle razmeroma zelo draga in da je ni bilo mogoče dovolj hitro razprostreti, dobiti na široko. Tem primanjkljam hoče odpraviti najnovješja iznajdja francoskega inženirja Bernarda Dubosa—vsaj on jo kot tako hvali.

ZA VELEKA MESTA JE TO Vprašanje veliko bolj pereč kot pa za podezelje. Med taka mesta, ki s strahom gledajo v vojno bodočnost, spada tudi Pariz, na katerega je omenjeni inženir pri svoji iznajdbi predvsem misil; v poštev bi pa prisile seveda tudi za vse druge večje naselbine, ako se obnese. On sam svojo iznajdbo imenuje "tovarne za podnebjje" in jo na željo pariške policije že razložil odboru za vodstvo protizračne obrame. Vsa iznajdba je nekaj takega kot "Kolumbovo jajce," pa vendar ni brez soli.

VSA NAPRAVA NAMREČ NI DRUGA kot oponašanje narave; dela oblaka in meglo nekako tako kot narava. Inženir je dolgo dobo opazoval, kako v naravi nastajajo oblaki in kako se večajo. Po teh opazovanjih je dognal—kar je bilo sicer že tudi prej znano—da oblak ni drugega kot v zraku prosto plavajoč visok steber, poln vodenih hlapov, ki je v neprestanem gibaju. Dognal je tudi, da ima oblak neko privlačno silo, da privlači k sebi vodenе hlapa iz ribnikov, rek in jezer in jih tako rekoč suši. Na ta način v kratkem času dvigne iz zemlje navično proti nebu več množine vodenih hlapov, ki se ob njej zgoste v oblak.

VSA NAPRAVA INŽENIRJA DUBOSA JE TAKA UMETNA IZDELVALNICA OBLAKOV. Njen glavni del je tako visok stolp, da je med spodnjim koncem in vrhom razlikuje zračnega tlaka vsej 300 milimetrov. To zadostuje, da v stolpu nastane močen zračni tok, ki ga še povečujejo propelerji vrhu stolpa. Tako ta naprava oponaša delovanje oblakov. V to napravo je sedaj še treba dovajati gorkih vodenih soparic, ki bi se na vrhu razblinjale v obliku vedno novih oblakov.

INŽENIR DUBOS je svojo iznajdbo zaupal tudi kongresu ameriških tehnikov, ki so vsi izjavili, da je praktično izvedljiva in da bi pokazala veliko korist. Po računih bi bilo na ta način mogoče v eni minuti dvigniti v ozračje milijon litrov vode in jo vso s pomočjo ogrevalnih naprav in propelerjev razprtiti v obliku umetnih oblakov. Stolpi bi morali biti visoki nekako tako kot Eiflov stolp v Parizu in bi morali imeti odprtino kot umetni ognjeniki, kajih 100 do 150 metrov v premetu. Gradnja takih stolpov danes ne sega več v sanje, saj so že za svetovno razstavo v Parizu leta 1937 hoteli postaviti stolp, ki bi bil visok 2,000 metrov; načrti so bili že vsi izdelani do podrobnosti, do izvedbe pa prišlo samo zaradi pomankanja denarja.

POSKUSNI STOLP INŽENIRJA DUBOSA, za katerega sedaj išče finančnih virov, bi bil visok 150 metrov in na vrhu širok 55 metrov, spodaj pa 15 metrov. Iznajditelj pravi, da bi pet ali šest takih stolpov zadostovalo, da bi bil ves Pariz v nekaj minutah zakrit z mogočno plastično oblakom, skozi katere nobeno oko letalca ne bi moglo prideti.



FARMERS in the Corn Belt used over one billion gallons of gasoline and kerosene in their tractors last year!



St. Sgt. John A. Thomas (levi na sliki), ki služi pri letaličih na Moses Lake Army Air Base, je prejel "ta pametne" klake, kakršne rabijo vojaki pri delu, pa so bile tako široke, da bi zadostovale za dva vojaka, kot vidimo na sliki. Rekli so, da bodo že skrle.

## IZ SLOVENIJE

V Ihanu imajo nov otroški vrtec, o katerem pravijo, da je med najlepšimi na Gorenjskem. Obiskal ga je bil tudi okrečni vojvoda Piltz iz Kranja z raznimi drugimi uradniki. Na igrišču so rajali malčki v rdečih igralnih oblečah in z rumenimi slavniki. Peli so nemške otroške pesmi.

V Medvodah so bile sklicane ženske k posebnemu tečaju za voditeljice celic in blokov. Prisile so ženske iz Št. Vida, iz Smartna, iz Smlednika in iz Medvoda. Govorila je okrožna ženska voditeljica Ebbena.

V Šmartnem pri Litiji je bil v juniju zaključen nemški tečaj za odrasle. Zaključni večer se je pričel z igranjem na harmoniko. Nato pa je otroška skupina zapela pesem "O Gloeckle" na Heimattal.

Podpora za vzgojo otrok. — Nemški prebivalci na Spodnjem Štajerskem, ki imajo najmanj 4 otroke, prejmejo za njih vzgojo podporo, če so otroci nemški pripadniki, zdravi ter duševno in v pogledu značaja vzgojljivi.

Generalni guverner na Poljskem, dr. Franck je povabil godbo mariborske Hitlerjeve mladine na Poljsko.

S Spodnje Štajerske—šolski grad Vurberk. — V Nemčiji so posamezni gradi načrtno namenjeni političnemu šolanju pripadnikov narodno socialistične stranke. Tudi Štajerski Heimatbund ima zdaj tako grajsko šolo. V ta namen je bil izbran vurberški grad, ki ga je v sredo 1. julija vodja Heimatbundu Franz Steindl izročil svojemu namenu. Vurberški grad je med najstarejšimi na Spodnjem Štajerskem. Z njega je lep razgled

po Dravskem polju in po Slovenskih goricah. V teku zadnjega leta so grad preuredili, da bo zdaj služil vrgovi voditeljev Heimatbunda. Kamal po izročitvi gradu v šolske svrhe, je se prišlo tja nekaj prvih tečnikov. "Tagespost" pripominja k temu: Tako bo šolski grad postal žarišče nemške voje na Spodnjem Štajerskem.

Slovenske otroke v Italijo. — Ljubljana 1. avgusta. Včeraj ob 11:15 je z vlakom odpotovalo v kolonijo San Terenzio (La Spezia) sto slovenskih otrok.

Otroke v krovu, s katerimi so bile tudi učiteljice, je Visoki komisar pozdravil z besedami želja in hvale. Pohvala je veljala predvsem družinam babil, malih Italijank in hčera Volka, ki so bile v telovadnici in ki so s tem, da so zaupale svoje otroke stranki, dokazale, da cenijo dobre, ki jih fašizem izkazuje otrokom iz naroda. S slovenskimi otroci je odpotovalo tudi nekaj italijanskih otrok, ki prebivajo v Ljubljani.

Obvezna oddaja smuči. — Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja: Kdor ima po kakršnimi koli naslovu smuči in v njim pripadajoči pribor, kakor tudi kolce (smučarske palece), jih mora v osmih dneh od dne, ko stopi ta naredba v veljavno, izročiti.

Racioniranje živil v avgustu. — Prehranjevalni zavod Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino sporoča: V mesecu avgustu pripadajo v Ljubljanski pokrajini posamezniku slediči obroki racioniranih živil:

Dnevni obrok v gramih: kruha 150, ali krušne moko 130, ali koruzne moko 225. Mesečni obrok v gramih: testenin 1,000, riža 1,000, maččobe (samo surovo maslo) 400, sladkorja 500, milo 100.

Krušne moko bo mogoče nakupiti le na 25 odrezkov; na ostalih 6 odrezkov je treba nakupiti in so trgovci dolžni pridajati samo koruzno moko.

"Corriere della Sera" poroča, da so 14. julija neznanci napadli vojaški oddelek na želeskem.



Ne očeta, ne matere, nikogar ni bilo, ki bi bil sprejet to ubogo dekle, ko se je vrnilo na svoj porušeni dom. Take slike iz vojne se nam nudijo iz vseh nesrečnih krajev, katere je zajela ta vojna vihra.



V Rionero, Italija so Nemci ustrelili 16 moških, ker je bil v določenem kraju ustreljen nemški kurijer. Slika nam kaže jokajoče ženske, ki pripovedujejo žalostno združenje.

Italije je vse polno Slovencev. Do oktobra meseca letosnjega leta niso smeli ničesar pisati domov in tudi z doma niso dobivali nikake pošte. Sedaj prejemajo po kako dopisnicu.

Tudi goriški in reški škof sta se oglasila s protestom. — Tudi omenjena dva škofa sta se oglasila s protestom proti divjanju laških oblasti nad našim ljudstvom. Čeprav sta tako Margotti kot Santini svoj čas pokazala preveč simpatij za fašizem. Protest ne bo dosti zaledel, to že vemo, ali korak goriškega škofa je vseeno najboljši dokaz, da se je tudi pri največjih zagovornikih fašizma omajala vera v zmago osi v tej vojni.

Tudi reški škof Santini je baje poslal podoben protest. Škof Santini je med slovenskimi verniki v kaj slabem spominu, saj pomnimo še vsi, kako je pregajal slovensko duhovščino in vso strogostjo, ki je večkrat sličila na fašistične metode, izgandal slovenski jezik iz semeniča v Kopru.

Slovenski četniki — strah in trepet črnostrajenikov. — Švicarski listi prinosa precej obširna poročila o delovanju slovenskih četnikov zlasti na Snežniku in Nanusu. Pri tem poročajo tudi o silnem strahu, ki se je polastil Lahov po zavezniških zmagaah v Libiji in Severni Afriki. Postojna je nabita laškega vojaštva. Zelo močne patrule obkrožajo mesto.

Vzdolž vse proge od Postojne do St. Petra in dalje do Reke je na vsakih 20 metrov dvojna straža. Potnik, ki se je vozil iz Carigrada preko Ljubljane in Trsta v Švico je pripovedoval, da je vse ozemlje od hrvaške meje do Benet polno vojaštva in milice. Vse železniške postaje so močno zastražene in imel je vtis, kakor da potuje po sovražnem ozemlju. Isti potnik tudi pripoveduje v švicarskem listu, da odhaja vse polno vlačkov z begunci iz Milana in Turina proti slovenskemu ozemlju, za katero mislijo, da je najvarnejše. V vlaku ljudje drugega ne gorijo, kakor o bombardiranju in vprtoča železniške milice kritizirajo glasno vse ukaze fašistovkih oblasti in zlasti mnogo pikrih besed je izrečenih na račun Nemcev.

Slovenska kri za Lahe. — Visoki komisar v Ljubljani neprestano poziva Slovence, naj bi se prijavili za dajalce krvi laškim ranjencem in bolnikom. Med drugim pravi, da se dama kri honorira, vsakdo pa dobti dodatno živilsko nakaznico. Izgleda, da darovalcev ni posebno dosti na razpolago, ker so ti pozivi v časopisu že kar stalno. Mislimo tudi, da smo Slovenci dali Lahom že vse preveč slovenske krvi in upajmo, da ni več daleč čas, ko jo bomo enegrično terjali nazaj.

### Družba za upravo "Tabora"

razpuščena. — Ker je Sokol, katerega imovina, posebno sokolske domove, upravljal omenjena družba, deloval proti koristim Italije, je bil "Tabor" razpuščen in je bil imenovan za likvidatorja Sokola fašist rag. Lodovico Maffei.

Slovenski vojaki v Rusiji. — Moskovski radio je sporočal, da so na ruski fronti Rusi ujeli med številnimi laškimi ujetniki tudi precej večilo Slovencev, zlasti iz okolice Bovca, Kobarida in Idrije. Ti slovenski ujetniki so takoj zaprosili ruske vojaške oblasti, da jih kot prostovoljce uvrstijo v redno rusko armado. Slovenski vojaki, ki so bili ujeti od Rusov, so po veliki večini pripadali alpskim edinicam.

### Izboljšana iznajdba

Washington. — V mornaričnem oddelku beležijo novo izboljšano epohalno iznajdbo, kako je mogoče morsko vodo kemičnim potom pretvoriti v pitno. Doslej se je za tak proces rabilo po celo uro, toda novejši način se pa to lahko izvrši že v 20 minutah. Priprava za to tehta samo štiri funte in je v obliki plastične vreče, kateri je prideljenih 14 malih kemičnih kock, ena sama zadezuje za enkratno čiščenje morske vode v pitno, da ni več slana.

Splošno je prevladalo mnenje, da bodo Nemci prevzeli celotno italijansko mornarico. Baje so v Poli že zasedli nekaj edinic.

### ZGODOVINA PREBIVALSTVA RIMA

Večno mesto Rim ima po najnovejših podatkih 1,800,000 prebivalcev. Zanimivo je zasevati, da število prebivalstva tega mesta nazaj v davne čase. Stari rimske zapiski nam marsikaj odkrijejo. Tako vemo, da so v starem Rimu 39-krat preštel prebivalstvo. Prvo štetje prebivalstva je bilo pod kraljem Servijem Tulijem leta 568 pred Kristusom. Takrat je živel v Rimu 8400 ljudi. Poslednje štetje v davnem Rimu so izvedli leta 51 pred Kr. in sicer pod Cezarjem. Tedaj je imel Rim skoraj 1,000,000 prebivalcev. Vprav čez 500 let nato se je ta milijon skrčil na 100,000 ljudi. Saj je bil Rim prevečkrat napaden, oblegen, izropan, upeljen. Najbolj pa se je skrčilo prebivalstvo v prvih letih papeževega Rima, ko je imela ta bivša Cesarjeva prestolnica le še 20,000 ljudi. Dolgo je trajalo dokler ni imel Rim, v 17. stoletju, spet več ko 100,000 prebivalcev. Ko je postal leta 1871 prestolnica združene Italije, je bilo v Rimu 226,000 prebivalcev in v začetku 19. stoletja že 460,000. Sele leta 1914 je bilo več ko pol milijona ljudi, a še v fašistični dobi je naraso število prebivalstvo na pol-drugi milijon.

### IZGUBE AMERIŠKE IN ANGLEŠKE ZRAČNE SILE

V šestih mesecih tekočega leta, od 1. maja do konca oktobra so znašale izgube naše ameriške in angleške zračne sile 2,428 različnih zrakoplovov. V tem je prizadeta Amerika kakor sledi: 553 težkih bombnikov, 23 srednjih in 69 drugih manjših. Anglia je v tej dobi izgubila 1,388 težkih bombnikov, 367 srednjih in 28 drugih. Najbolj usoden je bil mesec oktober glede izgub; za Ameriko 182, za Anglijo pa 210. Te izgube znašajo 5% manj kot splošno izvršenih varnih poletov, stanje pa na milijone dolarjev, ce vpoštevamo samo eno gotovih aeroplakov:

Leteča trdnjava in Liberator velja okrog \$250,000, Marauder \$150,00, Thunderbolt \$80,000.

### NAŠE PACIFIČNO OTOCJE

Ako bi imeli pri rokah jasen ali natančen svetovni zemljovid, bi lahko pronašli, da lastuje Siric Sam na pacifičkem morju na tisoče otokov.

Amerika je začela pridobivati te otroke začetkom minulega stoletja, ko so naši kitoloci s svojimi jadrnicami krožili po morju in naleteli na razne otroke. Z nakupom Alaske leta 1867 smo pridobili tudi 20 večjih otokov Aleutov in brezstevilnih malih. Največje število pridobljenih otokov je bilo Filipinov, katerih je 7,083; žal, to otocje ima sedaj Japonska v svoji oblasti. V sedanji vojni bomo skušali isto nazaj pridobi. Najmanjši otok je Kingman Reef, ležeč 1,100 milij južno od Honolulu, ki meri komaj 150 četrtjev v površini.

### GLAVNE AMERIŠKE POLITICNE STRANKE

Od Washingtonove dobe do današnje so bile sledeče štiri glavne politične stranke, katerih kandidatje so pri predsedniških volitvah zmagali: Federalisti, Whigs, demokratje in republikanci.

### DOLGO IME GOSTILNE

V mestu Nogales, Arizona vodi tukaj prebivalci, Grk svojo uspešno gostilno, nad katero se blišči sledeče imu lastnika: Pathétheodorokoumountourigiana-kopolous' Cafe. Pretejetje kr.



# OUR PAGE

*"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"*

## YOUR MONEY OR HIS LIFE!



## GERM LIQUORS STAGE UPSET IN TRIPPING LEADING STEVE GROCERS

Pueblo, Colo. — The up and coming Germ's Liquors pulled one of the season's upsets by taking all three games from the first place Steve's Grocers despite the fact that Al "Bruiser" Godec uncorked a 241 game for the Steves. What happened to the 127 game Al? Captain Frank Zupanec's 226 and 599 series paved the way for the important victories. With Captain "Cracker" Krasovec shelling 574 and getting some valuable assistance from Tony Wodishek's 566.

Rose Stupnik and Bernice Zupanec sparked an attack which enabled the Joe Anzick Restaurant five to collar Pete Ellich's in two out of three.

The 200 or better class: F. Krasovec 224, Tony Wodishek 218, F. Krall 218, Godec 241, and F. Zupanec 202, 226.

Wednesday's schedule: Culig Tavern vs. Germ's Liquors (A real battle, we hope); Steve's Grocers vs. Blatnik's Tavern (Three in a row for the Blatniks); Culig's Tavern vs. Anzick's; Ellich vs. Gorsich.

## JOLIET CHOIR SETS DATE FOR SACRED CONCERT, JANUARY 2

Joliet, Ill. — Members of St. Joseph's Choir will present a Sacred Concert Sunday, Jan. 2, at 3 p. m. in St. Joseph's Church.

The program will offer both singing and musical selections, under the able direction of Mr. Anthony Rozman, which will include the mixed, men's and ladies, Rosarian choirs.

A local A'Capella choir of 130 voices has also accepted Mr. Rozman's invitation to participate.

An offering of 75 cents from adults and 50 cents from students is being asked. Buy your tickets early, as the seating capacity of our church is limited and the demand for same is great.

Matthew L. Pershey,  
Pres. St. Joseph's Choir.

## ROLL FOR THANKSGIVING PRIZES IN JOLIET LADIES PIN LEAGUE

Joliet, Ill. — Last Thursday enth. 42 pins; Frances Gursch, eighth, 31 pins.

The Joliet Engineers took a strong hold on first place position by crushing the second place Gorsich Markets twice. Dot Zlogar really burned the wood last Thursday by piling up games of 176, 150 and 197 for a total series of 523 which was high for the winners. Marie Klepec was second with 92 pins over; Jo Karl, third, 74 pins; Betty Martincich, fourth, 51 pins; Mayme Umek, fifth, 47 pins; Vida Zalar, sixth, 45 pins; Gen Lauric, seventh, 45 pins; Gen Lauric, sev-

## ARCHBISHOP ON RADIO PROGRAM

New York, N. Y. — Distinguished guest on NBC's "Salute To Youth" program on Dec. 7 will be Most Reverend Francis J. Spellman, Archibishop of the Roman Catholic Archdiocese of New York, recently returned from a six-months' visit to 34 countries. The program will be heard over a coast-to-coast NBC network Tuesday, Dec. 7 (7:30 p. m., EWT).

The Archibishop's participation on the program, which weekly presents Quentin Reynolds, war correspondent and author; the music of Raymond Page's 40-piece Young Americans Orchestra and songs by Metropolitan Opera star Nadine Conner, will be the reading of his own "An American Creed." The Creed was inspired by and written in tribute to the thousands of American boys whom the Archibishop met and led in worship on the tour in his capacity as Catholic Military Vicar of the U. S. Armed Forces. It is from his new book, "Action This Day," a compilation of simple, narrative letters written by the Archibishop to his father during his visits with the men of hundreds of U. S. military stations on many battlefronts.

A highlight of the program, which will commemorate the second anniversary of Pearl Harbor, will be a dramatization by Quentin Reynolds of an unusual and moving human interest story based on an incident from "Action This Day." The Archibishop has given the rights to his book to the Military Ordinariate and all proceeds from it will be used for the welfare of soldiers and sailors of all races and religions who visit the Cathedral Canteen in New York City.

## PRACTICAL PATRIOTISM

Not to sense the need of doing one's best in buying bonds to the Third War Loan is to miss the meaning of the whole borrowing program of our Government.

Three principal purposes stand out in this campaign of our country to get money from its citizens. The first, of course, is to secure working capital to run the war. Secondly, there is need to strip the country of surplus cash, diverting it from unnecessary spending and thereby putting a check on inflation.

In a third reason is a double-barrelled morale effect. On the home front, the success of the Campaign will give the encouragement of knowing that all America is determined to push this war to a quick and victorious finish. Abroad, it will convince our foes of the futility of their opposition to a country that can secure from its citizens (in a few weeks) voluntary loans up to the astronomical figure of 15 billions of dollars. There is no combination of countries able to match such resources or patriotism.

Any one of these reasons is sufficiently compelling to induce Mr. Average Citizen to scrape the bottom of the barrel for bond money. We want our boys to have the best in personal and fighting equipment. We do not want them returning to a post-war condition of impoverishment, because of inflation. We are dead earnest in desiring to pack a real wallop in this blow at the diminishing enemy morale.

The Evangelist.

## A WAVE ON THE BEAM

The Peach State has become the temporary home (for about 10 weeks) of many Waves who are schooling to become Link Trainer instructors. Briefly, the course includes training the girls to teach pilots to fly by instrument. About four hours a day are spent in the trainer. We also have four hours of classroom lectures, including navigation, instrument instruction and code. The training period also includes radio range, direction finding, maintenance of the instrument, and a period of instructor-apprenticeship. The work to most of us is very new, and intriguing. There are also some Spars and Lady Marines who are in this program.

This is a grand base. Much is done to give to each serviceman a congenial atmosphere. The station includes a post theatre, a "jelly joint," a ship's store, barbershop (Oh, the haircuts that they give us, they say are mighty fine — you ask them for a clipping, they give you a bald shine—the boot's complaint) and a beauty shop.

Buses run into Atlanta each few minutes, and are particularly convenient Saturday nites — liberty nite for most of the personnel.

Atlanta is hospitable to its thousands of service people who invade the town each week-end. There are numerous U.S.O.'s, where dancing, singing, games, lunch, or merely chats are enjoyed.

The weather is particularly enjoyable, since daily we receive word from northern sources (Minnesota, especially) that "it snowed a foot last night, — no school today!" How we gloat when we move about freely, unencumbered by galoshes, heavy overcoats, etc. However, we do hope to see a little snow, coming very conveniently about Christmas Eve, so that we may truly have a "White Christmas" away from home.

Dorothy Udovich, S 2/c  
Waves Barracks A  
Naval Air Station  
Atlanta, Georgia.

## TO MY BROTHER IN SERVICE

Her prayers for you like jewels on a chain  
She strings, as daily to her work she goes;  
She works all day, then walks that shady lane  
That leads to home. And Daddy says he knows  
You will be sure I speak of no one other;  
For how could this be anyone but Mother?

Be brave, dear lad, be fine and strong for right  
And pray each day that you may come again  
To give them joy and fill their eyes with light,  
Those parents dear who now know naught but pain  
Because you've gone to help the world find peace;  
And so we pray that soon dread war may cease.

—Lillian Foster.

## MEETING NOTICE

Etna, Pa. — The last meeting of the year of SS. Peter and Paul Society, No. 64, will be held Dec. 5, 1948, at the Croatian Home, 110 Bridge St., Etna, Pa. The meeting will consist principally of the election of officers who will take over for the coming year. It is your duty to see that these offices are held by capable members. This is an important meeting and every member

## OUR HERITAGE

By J. LeMay  
At Valley Forge they starved and froze  
To start our glorious nation;  
They served in silence, but then they rose  
To foster emancipation.

At Gettysburg they gave their lives  
To keep our people free;  
Because they died our country thrives

And we have liberty.

And in the Argonne, Belleau Wood,  
Americans fought and died;  
To defend the things we know are good  
They battled on with pride.

They're dying now all 'round the earth,

And more of them will die  
To keep this glorious land of worth  
Alive for you and I.

We pray to God "Oh, let them live—  
Let this awful battle end,  
Is there need that they must give  
This great price to save a friend?"

We beg for help from God, on high,  
That He might send us peace;  
That no more men would needs be die;  
That aggressiveness might cease.

But if peace would terminate our rights  
We'll fight till death is won,  
For we will not stop until the light

Of freedom shines on everyone.

We pledge our honor and our lives  
That liberty shall reign.  
Let it not be said of one who strives  
That he has "died in vain."

This poem was written while the author was in his junior year at Cretin High School, St. Paul, Minn. Next year he will enter West Point Military Academy, —Catholic Forester.

## CANARY AND WILD BIRD SHOW IN CLEVELAND

Cleveland, O. — On Nov. 26, 27, and 28, at Hotel Cleveland, Cleveland Canary Breeders and Ohio Color Breeders will show the public one of the greatest exhibits of Canaries and Wild Birds ever shown in this city.

Birds from coast to coast will be here to compete against our local breeders for trophies and prize awards.

There will be Norwiche, Yorkshires, Lancashires, Border Fancies, Columbus Fancies, Dutch Frills, Parakeets and the great accomplishment of the Color Breeders the Red Siskin and Canary Cross, whose colors are Red, Red Orange, Apricot, Orange, Copper, Red Copper, etc.

Trick bird performance at 3 and 8 p. m.

Buy One To Victory With War Bonds!

should make an effort to attend. I also take this opportunity to remind members who have not paid their dues, to do so promptly.

John Dovranovich, sec'y.

## REMEMBER THE BOYS IN SERVICE They Are Counting On You!

## FRANK BICEK, JOHN TERSELICH SHINE AT CHI STEVE PIN SESSION

Chicago, Ill. — Two Steve keglers took the spotlight last week in the local Steve circuit. Frank Bicek rolling for the Jerin Butchers clipped a 640 series on games of 204, 214 and 222, while John Terselich of the Monarch Beers pushed over the high single of the evening with a 224.

The Kosmach Boosters toppled over the Korenchan Grocers basket thrice, John Zefran with 547, including a 208, and John Prah, 515, doing the heavy tripping for the winners. Louie Zulich, 517 and a 211, and Stanley Wolsic, 460, were high men for the Grocers.

The Gottlieb Florists pinned three victory posies on the Jerin Butchers, altho Frank Bicek tallied a 640 for the Butchers, followed by Tony Rabetz with 432. Louie Zefran with a 207 and 213, for a total series of 581, and Eddie Kerzienik with a 532 series and a 207 single were high for the winners.

With Frank Gottlieb and his 558 series and 201 and 204 singles, and Frank Kopore, 498, putting on the heavy heat for the Fuels, the Darovic Lawyers melted in a three to nothing decision. Tony Darovic, 503, and Karenchans ..... 10 20 .333

W. L. Pct.

Tomazin Tavern..... 21 9 .700

Monarch Beer ... 21 9 .700

Zelezniks Fuel 19 11 .633

Darovic Lawyers 18 12 .600

Park View ..... 15 15 .500

Kosmach Boost. 14 16 .467

Fidelity Electric. 13 17 .433

Gottliebs ..... 10 20 .333

Korenchans ..... 10 20 .333

Jerin Butchers .. 9 21 .300

## JOLIET ACTIVITY GIRLS' KEEN EYE BOOSTS BOWLING SCORES

Joliet, Ill. — After being in started the slumps the past few weeks, the KSKJ Girl's Activity Club bowling teams improved considerably in their scoring last Thursday.

Another new bowler, Betty McCarthy, joined the league to even the teams with four bowlers on each team. Betty rolled three good games to tally a 347 series. Dolores Chanoski was right in there pitching in her old form with games of 170, 131 and 160 for a total series of 461. Mary Buthala improved in her marking by setting up a 313 series. Helen Metesh couldn't seem to get up the good work!

## JOLIET MEN TURKEY FOR TURKEY AWARDS; WHITE FRONTS PACE CIRCUIT

Joliet, Ill. — The local K. S. the game by two pins; and K. J. Men's Bowling League players turned out en-masse to the last game with a strong finish to top the luckless Peerless team by four pins. Will Kuhar's 541 and Matt Slana's 507 series were tops for the fine scores turned in by the Avsecers while Frank Ramuta's 546 series led the Peerless cause.

The Eagle Store ..... 862 802 944  
Tezak Florists ..... 836 917 851

The Eagle Store team topped the Tezak Florists from the top rung in the league's standings by winning twice. Andy Kludovic's 633 and Joe Zalar Sr.'s 553 series were high for the Eagle team while Gene Tezak's 619 and John Kren's 544 series were high for the Tezaks.

Ten Pin Splatters . . .  
As soon as the bowling was concluded, the bowlers gathered around for the distribution of the special Thanksgiving prizes . . . and after the results and handicaps were tallied, the three top winners were . . . Andy Kludovic 694, Gene Tezak 675, and Joe Zalar Sr. 644 . . . and the other 19 winners (too numerous to mention here) also toted home

(Continued on Page 8)

